

GLOBAL PERSPECTIVES IN SCIENTIFIC RESEARCH

Proceedings of II International Scientific and Practical Conference
Boston, USA
1-3 October 2026

Boston, USA

2026

PHILOLOGICAL SCIENCES

31. *Zaseka O., Danileiko Ya., Kovalova Ye., Shestopalova P., Herasiuk P., Yechyna O., Mikushyna I., Turner N.* 209
SPEECH AND LANGUAGE THERAPY WITHIN THE
CONTEMPORARY REHABILITATION CARE SYSTEM IN
UKRAINE
32. *Syntniakivska S., Petrova S.* 218
INTEGRATING DIGITAL LANGUAGE RESOURCES INTO
FOREIGN LANGUAGE LEARNING FOR NON-LINGUISTIC
UNIVERSITY STUDENTS
33. *Клюс М. О., Гелетка М. Л.* 225
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНА В СИСТЕМІ
ФАХОВОЇ МОВИ

ECONOMIC SCIENCES

34. *Безрукова Н. В., Свічкарь В. А., Свічкарь В. В.* 230
БРЕНД-МЕНЕДЖМЕНТ У ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ
КОРПОРАЦІЙ
35. *Живко З. Б., Панченко В. А., Стадник М. Є.* 237
МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕКЛАМА ПІДПРИЄМСТВ
ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
36. *Нєсєтєвє С. В., Таран Р. В.* 242
РОЛЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРИВНІ У
МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКАХ: МОНЕТАРНІ ТА
СТРУКТУРНІ ВАЖЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСОВОЇ
СТАБІЛЬНОСТІ
37. *Нікітєнкє В. Ю., Дєвгєль О. А.* 248
ЯК ПОДОЛАТИ ФРАГМЕНТАЦІЮ: МАЙБУТНЄ
ТОРГОВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА ІНВЕСТИЦІЙ КРАЇН G-20 В
УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ НАПРУЖЕНОСТІ
38. *Рудєнкє Р. І.* 255
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЯК
ОБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ: ВІД ТЕХНОЛОГІЧНОЇ
МОДЕРНІЗАЦІЇ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
39. *Сєрєхмєн О. М., Бєрєс Б. О.* 260
УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ СТВОРЕННЯ НОВОГО ТОВАРУ НА
ПІДПРИЄМСТВІ

LEGAL SCIENCES

40. *Tkebuchava Irakli* 265
FINANCIAL PYRAMIDS, FRAUD AND THE LIMITS OF
PREVENTIVE REGULATION FROM MMM TO MODERN
DIGITAL SCHEMES

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЯК ОБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ: ВІД ТЕХНОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Руденко Роман Ігорович

к.м.н., асистент кафедри соціальної медицини,
громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права
Запорізький державний медико-фармацевтичного університет
м. Запоріжжя, Україна

Анотація: Розглянуто цифрову трансформацію охорони здоров'я не лише як процес упровадження електронних сервісів та цифрових технологій, а як складний об'єкт публічної політики. Обґрунтовано відмінність між цифровізацією та цифровою трансформацією в сфері охорони здоров'я, визначено управлінський зміст цифрової трансформації, її зв'язок з доступністю, якістю, безперервністю та безпекою медичної допомоги та стійкістю системи охорони здоров'я в умовах воєнного стану.

Ключові слова: Цифрова трансформація охорони здоров'я; публічне управління; інституційна зрілість; методологія управління; електронні медичні сервіси.

Сфера охорони здоров'я України вже давно живе в умовах постійних цифрових змін. Електронні рецепти, електронні направлення, медичні інформаційні системи, телемедицина – усе це поступово стає частиною звичайної роботи медичної системи. Ще не так давно такі рішення сприймалися як новація або окремі технічні інструменти. Сьогодні ж очевидно інше: цифрові зміни зачіпають не лише технологічний рівень а й саму систему прийняття управлінських рішень в галузі. Саме тому, цифрову трансформацію охорони здоров'я (ЦТОЗ) не можна сприймати як виключно модернізацію техніки або переведення окремих процесів в електронний формат. Такий підхід звужує проблему.

У реальності йдеться про значно глибший процес в якому змінюються самі процеси взаємодії держава, закладів охорони здоров'я, лікарями, пацієнтами, територіальними громадами та міжнародними партнерами. ЦТОЗ переходить з площини технологій у площину публічного управління.

Для України це має особливе значення. Цифрові зміни в охорони здоров'я відбуваються не в спокійних передбачуваних умовах, а в стані руйнування інфраструктури, міграції населення, втрати медичного персоналу. За таких умов цифрові сервіси вже не є виключно засобами управління галуззю. Вони є тими запобіжниками, що забезпечують сталість медичної системи, захищають її від руйнування та реалізують процеси надання безперервної медичної допомоги.

В той же час не потрібно змішувати поняття цифрової трансформації та цифровізації. Цифровізацією є впровадження конкретних цифрових інструментів: електронних направлень, баз даних, мобільних застосунків тощо. Вона відповідає на запитання: яким чином та які технології використовуються та які процеси переводяться в цифровий формат [1].

Цифрова трансформація має інший масштаб. Вона стосується не тільки цифрових інструментів, але й зміни самої організації системи. У сфері охорони здоров'я це означає зміну управлінських процедур, фінансового забезпечення, способів комунікації з пацієнтом, використання медичних даних та прийняття управлінських рішень. Тому цифровізацію слід вважати важливими інструментом ЦТОЗ а не її повним змістом.

Таке розмежування має не лише теоретичне значення. Якщо держава сприймає ЦТОЗ лише як набір цифрових сервісів, тоді основна увага зосереджується на запуск технічних рішень. Але якщо ЦТОЗ розглядається як частина публічної політики то в такому випадку на перший план виходять інші питання: хто відповідальний за впровадження трансформаційних процесів, як забезпечується захист даних, як фінансується підтримка сервісів, як навчаються працівники, як зменшується нерівність між закладами тощо.

У вітчизняному науковому дискурсі поступово формується розуміння

того, що ЦТОЗ не зводиться лише до технічного переоснащення. О. Р. Бачук слушно відмічає, що цифрова трансформація виходить за межі простого впровадження технологій і пов'язана з зміною управлінської парадигми [2, С. 37]. Я. В. Соколенко та Ю. П. Харченко акцентують увагу на тому, що цифрові рішення впливають не тільки на технологічну сферу але й на соціальну, правову, фінансову та управлінську реальність [3].

Схожі акценти простежуються і в зарубіжних дослідженнях. А. Stoumpos, F. Kitsios та M. Talias розглядають цифрову трансформацію як процес, пов'язаний не лише з цифровими технологіями, а й з новими процесами лікування та управління [4]. I. Marques та J. Ferreira у системному огляді цифрових технологій у медицині розглядають управління інформаційними технологіями як один із ключових напрямів досліджень [5]. Це підтверджує, що управлінський вимір ЦТОЗ вже не є другорядним.

Разом з тим, слід зробити ще один крок. ЦТОЗ повинна розглядатись не тільки як об'єкт наукових описів, а й як об'єкт публічної політики. Це є повністю логічним, адже сфера охорони здоров'я значною мірою є сферою, де цифрові рішення впливають на права громадян, якість медичних послуг, доступ до медичної допомоги тощо.

Технологія сама по собі не гарантує позитивного результату. Електронний сервіс може бути створений, але не приносити належного результату. Медична інформаційна система може бути працювати, але бути складною для персоналу. Дані можуть накопичуватись але не використовуватись для прийняття управлінських рішень. Саме тому питання в тому, чи створені цифрові рішення. Питання в іншому – чи вбудовані вони в систему публічного управління.

ЦТОЗ як об'єкт публічної політики має декілька ознак. По-перше, вона стосується суспільно значущої сфери, пов'язаної із життям та здоров'ям людини та нації. По-друге, вона потребує активної участі держави, адже саме держава встановлює стандарти якості, гарантії безпеки, повноваження та відповідальність суб'єктів. По-третє, вона охоплює велику кількість учасників,

від державних органів, центральних органів виконавчої влади, місцевої влади – до медичних закладів, розпорядників інформаційних систем, громадських об'єднань та міжнародних партнерів. По-четверте, вона має довгостроковий характер та не закінчується впровадженням окремого сервісу.

До речі, саме довгостроковість на думку автора є самою недооціненою ознак ЦТОЗ. Цифровий сервіс не закінчується в день впровадження чи запуску цифрового сервісу. Навпаки, саме після цього починається найскладніший етап, пов'язаний із підтримкою, оновленням, захистом даних, кібербезпекою, навчанням персоналу тощо. Якщо не враховувати це ЦТОЗ може стати зовнішньо привабливою але внутрішньо крихткою. Для публічного управління це означає, що ЦТОЗ потребує системи механізмів управління. Нормативно-правовий механізм повинен забезпечити правила та відповідальність. Інституційний – координацію суб'єктів. Фінансово-економічний – координацію ресурсів. Інформаційно-аналітичний – перетворення даних на управлінські рішення. Ризик-орієнтований забезпечить передбачення загроз, особливо в умовах війни.

Без такої системи механізмів ЦТОЗ залишиться лише набором окремих технологічних рішень. Особливо важливо, щоб цього не сталося в сучасних умовах воєнного стану. Війна не скасувала цифрову трансформацію, навпаки показала її практичне значення. Але разом із тим, вона показала і вразливі місця: нерівність між пацієнтами, різний рівень технічного забезпечення, кадрову втому, кіберризики тощо.

Тому ЦТОЗ повинна розглядатись як другорядна модернізаційна програма, а як частина державної політики в сфері охорони здоров'я. Це політика, яка повинна мати мету, стратегію, пріоритету, суб'єктів, ресурси, індикатори якості, механізми контролю та зворотнього зв'язку. Лише за таких умов цифрові рішення зможуть працювати не окремо від системи а всередині неї.

Отже, ЦТОЗ не може бути зведена до впровадження електронних сервісів або цифрових систем. Її зміст значно ширший та пов'язаний із зміною

механізмів публічного управління, характеру взаємодії між суб'єктами медичної системи та способів забезпечення доступності та якості медичної допомоги. Цифровізація є важливим інструментом ЦТОЗ але не замінює її. ЦТОЗ має всі ознаки об'єкта публічної політики, оскільки стосується суспільно значущих цілей, потребує участі держави, впливає на права пацієнтів, передбачає координацію суб'єктів, визначає їх повноваження та відповідальність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Руденко Р. І. Теоретичні основи публічного управління процесами цифрової трансформації у сфері охорони здоров'я. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2025. Том 36 (75) № 5. С. 78-85. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2025.5/13>
2. Бачук О.Р. Цифрова трансформація в системі охорони здоров'я. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2024. Т. 29, № 3 (101). С. 36–41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/3-101-6>
3. Соколенко Я. Б., Харченко Ю. П. (2023). Аспекти цифрової трансформації територіальних громад у системі охорони здоров'я. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Право, державне управління та адміністрування, (10). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-10-02-24>
4. Stoumpos AI, Kitsios F, Talias MA. Digital Transformation in Healthcare: Technology Acceptance and Its Applications. *Int J Environ Res Public Health*. 2023 Feb 15;20(4):3407. doi: 10.3390/ijerph20043407.
5. Marques, I.C., & Ferreira, J.J. (2019). Digital transformation in the area of health: systematic review of 45 years of evolution. *Health and Technology*, 10, 575-586.